

הבורסה לניירות ערך תל אביב
TEL AVIV STOCK EXCHANGE

27 פברואר 2023
425129

טיוטה להערות הציבור

הערות ניתן להעביר עד ליום 20.3.2023

אשת הקשר : לילך בן דוד

פרטי התקשרות :

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, רח' אחוזת בית 2, ת"א

או בפקס מס': 03-5661824, מייל: membership@tase.co.il

בהתאם לסמכות הבורסה על פי סעיפים 46 ו-48 לחוק ניירות ערך, תובא לדירקטוריון הצעה לתיקונים בחלק הראשון לתקנון הבורסה, בהנחיות על פיו ובנספחים להנחיות ("התקנון"), כמפורט להלן.

הסדרת תחומי הפעילות המותרים לחש"ב במטבעות וירטואליים

1. רקע

ביום 13.11.2022 פנה איגוד הברוקרים בבורסה בתל-אביב (TBA) (ע"ר) ("האיגוד") לבורסה, בבקשה לפעול לתיקון החלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שבין תחומי הפעילות המותרים לחש"ב, בהתאם לתקנון, יכלול גם תחום הפעילות של מסחר במטבעות וירטואליים.

בהתאם למתווה "גן סגור" שהציע האיגוד ("המתווה המוצע") הלקוח יוכל להפקיד כספים (Fiat Money) ("כספי פיאט") המיועדים להשקעה במטבעות וירטואליים, ולמשוך כספים שמקורם במטבעות וירטואליים באמצעות החש"ב רק בדרך המתוארת להלן:

- החש"ב יתקשר עם שני גורמים:
- בעל רישיון למתן שירותי מסחר במטבעות וירטואליים ("ספק שירותי המסחר"), ו-
- בעל רישיון למתן שירותי משמורת במטבעות וירטואליים ("המשמורן").
- לצורך רכישת המטבעות הווירטואליים, הלקוח יפקיד בחשבונו אצל החש"ב כספים במטבע רגיל (ש"ח או מט"ח) (Fiat Money). כספים אלה יופקדו על ידי החש"ב בחשבון אומניבוס של החש"ב אצל ספק שירותי המסחר (דרך פעולה הדומה לפעילות בניירות ערך זרים). עם קבלת הוראת רכישה של מטבעות וירטואליים מהלקוח, תבוצע הרכישה באמצעות הכסף המופקד בחשבון האומניבוס כאמור, ותירשם בחשבון הלקוח אצל החש"ב.
- נתן הלקוח הוראה למכירת המטבע הווירטואלי, ימכור ספק שירותי המסחר את המטבעות הווירטואליים ויזכה את חשבון האומניבוס של החש"ב בתמורה (כספי פיאט) המתקבלת. לאחר מכן תועבר התמורה לחשבון הלקוח אצל החש"ב.
- החש"ב לא יאפשר ללקוחו להפקיד בחשבונו אצל החש"ב מטבעות וירטואליים שלא נרכשו באמצעות החש"ב עבור הלקוח.

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ

רח' אחוזת בית 2, תל אביב 6525216 • ת"ד 29060, תל אביב 6129001 • טל': 076-8160411, פקס: 03-5105379
www.tase.co.il

2. בשנה האחרונה שוק המטבעות הווירטואליים עבר תהפוכות שהביאו לשינויים מהותיים בדרך בה נעשית הפעילות במטבעות הווירטואליים, כאשר אנו עדים ליותר ויותר גופים מפוקחים הנכנסים לתחומים אלו. התהפוכות הללו מצריכות הסדרה של הפעילות וזאת לאחר שבשנים האחרונות חל גידול בקצב התפתחות שוק המטבעות הווירטואליים ובהיקפי הפעילות של לקוחות במטבעות אלו, כאשר יותר ויותר לקוחות מבקשים להעביר כספים שמקורם בפעילות זו אל חשבונותיהם בבנקים, או להעביר כספים מחשבונותיהם לצורך פעילות במטבעות וירטואליים.

יחד עם זאת, פעילות במטבעות וירטואליים טומנת בחובה סיכונים רבים, לרבות סיכונים תפעוליים, משפטיים, רגולטוריים, סייבר ואחרים, סיכונים הנובעים מתנודתיות גבוהה של המטבעות, ניצול לצרכים פליליים לרבות להלבנת הון ומימון טרור והיעדר פיקוח על זירות המסחר והגופים המנהלים אותם. סיכונים וחששות אלה מתעצמים עקב הניסיון המצומצם יחסית בתחום המתפתח בצורה מהירה והיעדר רגולציה מסודרת.

3. האסדרה בישראל

בנובמבר 2022 פורסם על ידי הכלכלנית הראשית במשרד האוצר "דו"ח אסדרת תחום הנכסים הדיגיטליים - מפת דרכים למדיניות" ("דוח האסדרה"), אשר הוכן במסגרת עבודה נרחבת בהשתתפות כלל הרגולטורים הפיננסיים, וביניהם רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון ובנק ישראל, במטרה להציע מתווה לאסדרה מקיפה וברורה של התחום. מדוח האסדרה עולה, כי כיום הגישה הרגולטורית בישראל, בדומה למדינות נוספות, היא לקבוע רגולציה על פעילויות או שירותים פיננסיים בנכסים וירטואליים שתהיה דומה לכללים הקיימים כיום בנכסים שאינם וירטואליים, תוך התחשבות במאפיינים החדשניים והייחודיים לתחום.

עד היום, הרגולטורים השונים בישראל פעלו בהקשר זה כמפורט להלן:

א. הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה")

בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) התשע"ו-2016 ("חוק שירותים פיננסיים"), מי שנותן שירות במטבע וירטואלי נחשב כנותן שירות בנכס פיננסי.

באוגוסט 2019 פרסם הממונה נוהל רישוי שירותים פיננסיים, שעודכן ביוני 2022 ("נוהל הרישוי"). בנוסף פרסם הממונה שורה של חוזרים וטיוטות חוזרים שנכתבו על בסיס בחינה של הדין המשווה במדינות בהן קיימת רגולציה מתקדמת יחסית. בנוהל הרישוי נקבע פרק ייעודי למבקשים לתת שירות בנכס פיננסי מסוג מטבע וירטואלי, והושם בו דגש על היבטי סייבר, הגנה על לקוחות ומשמורנות (Custody). על בסיס האמור, הממונה החל להעניק רישיונות לגופים המבקשים לעסוק בתחום המטבעות הווירטואליים.

בין החוזרים שפורסמו:

- חוזר "ניהול סיכונים סייבר בנותני שירותים פיננסיים" - מחייב את בעל הרישיון לאמץ סטנדרטים של אבטחת מידע בכדי להגן על המידע בהיבט של סודיות, שלמות וזמינות המידע, לרבות בהתייחס למטבע וירטואלי.
- חוזר "ניהול סיכונים בנותני שירותים פיננסיים" - מחייב אימוץ של הליכי ניהול סיכונים, שיסייעו למפוקח להתמודד באפקטיביות עם הסיכונים השונים להם הוא חשוף, בנוגע בין היתר לנכס וירטואלי.
- טיוטת חוזר "שמירת נכס פיננסי" - בה מוצע לקבוע הוראות שנועדו לקדם הגנה נאותה על נכסי הלקוחות לעניין שמירה של נכסים וירטואליים. במסגרת טיוטה זו הממונה מאפשר החזקת מטבעות וירטואליים על ידי נש"פ, בכפוף למגבלות מחמירות (מינימום ותק בהחזקת נכסים, ומקסימום היקפי החזקה), או לחילופין מאפשר לנש"פ להחזיק מטבעות וירטואליים באמצעות התקשרות במיקור חוץ עם גופים כגון:

- תאגיד בנקאי ישראלי.
- גוף מוסדי, כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח.
- תאגיד שעיסוקו מתן שירותי שמירה במטבעות וירטואליים שמחזיק ברישיון מאת רשות פיקוח במדינה החברה ב-OECD, ואשר שומר על נכסים וירטואליים בהיקף שווה ערך של שני מיליארד \$ ארה"ב לפחות, ושחלות עליו הוראות לענין איסור הלבנת הון ולענין הגנה על נכסי לקוחות.
- טיטת החוזר כוללת הוראות נוספות לענין התקשרות עם נותן השירות לרבות: אופן שמירת המטבעות הווירטואליים, המנגנונים לשמירתם והיקף הכיסוי הביטוח ככל שקיים.
- החוזר אמור להיכנס לתוקף ב-28.3.2023.
- טיטת חוזר " הון עצמי נוסף לבעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי" – מתייחסת לדרישות הון גבוהות יותר כאשר מדובר בהחזקה במטבעות וירטואליים (מינימום 5 מיליון ש"ח).
- החוזר אמור להיכנס לתוקף ב-28.3.2023.
- על פי הממונה, נוהל הרישוי והחוזרים שפורסמו מתבססים במידה רבה על נוהל הרישוי המקובל במדינת ניו יורק בארה"ב, אשר זוהתה על ידי הממונה כסטנדרט לרגולציה מתקדמת (Best Practice) בתחום, הקובע סטנדרטים מחמירים בהשוואה למודלים הקיימים במדינות המערב ובפרט בין מדינות ארה"ב.
- נכון להיום, ניתנו על ידי הממונה רישיונות נש"פ בתחום המטבעות הווירטואליים לשלוש חברות ישראליות.
- ב. **הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור**
 - בנובמבר 2021 הוחל צו איסור הלבנת הון גם על נותני שירות בנכס פיננסי, לרבות נותני שירות במטבע וירטואלי. משמעות הדבר היא כי נותן שירות במטבע דיגיטלי נדרש לבצע הליך של הכרת הלקוח, חובות זיהוי ואימות (פרטי זיהוי המעביר והנעבר), נדרש לקיים חובות הקשורות לביצוע העברות אלקטרוניות, ביצוע בקורות שוטפות, ניהול רישומים וכדומה.
- ג. **הפיקוח על הבנקים**
 - הפיקוח על הבנקים עיגן בהוראות ניהול בנקאי תקין דרישות ייחודיות מהמערכת הבנקאית כלהלן:
 - בעקבות כניסתו לתוקף של צו איסור הלבנת הון על נותני שירות בנכס פיננסי, עודכנה במאי 2022 הוראת ניהול בנקאי תקין 411 לענין ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, ונקבעו בה:
 - חובת הערכת סיכונים וקביעת מדיניות ונהלים, לרבות לענין העברת כספים הקשורים במטבעות וירטואליים, בהתבסס על גישה מבוססת סיכון. בקביעת המדיניות והנהלים על הבנק לשקול את מאפייני הסיכון הייחודים לפעילות במטבעות וירטואליים. בנוסף, נדרש הבנק לחובת גילוי ללקוח אודות מדיניותו בנושא.
 - איסור סירוב לקבלת שירותי תשלום רק בשל היות השירות קשור במטבע וירטואלי.
 - חובת בירור נתיב הכספים טרם הפקדתם בחשבון הלקוח.

- **במסגרת טיוטה בנושא ניהול סיכונים** (הוראות ניהול בנקאי תקין 310) מיום 7.11.2022, מוצע לראות בביצוע פעילות הקשורה במטבעות וירטואליים כפעילות ב"מוצר חדש", ולקיים את הנדרש בהקשר זה על פי הוראות ניהול בנקאי תקין.

כמו כן, על בנק המבקש לבצע פעילות הקשורה למטבעות וירטואליים לפנות בכתב למפקח על הבנקים, לפני תחילת הפעילות במוצר זה.

בהקשר זה יצוין, כי הבנקים אינם מאפשרים כיום ללקוחותיהם לקבל שירותי קניה/מכירה של מטבעות וירטואליים, למעט בנק פפר (הבנק הדיגיטלי מבית לאומי) אשר קיבל ב-10/2022 את אישור בנק ישראל לביצוע פעילות מסחר במטבעות וירטואליים. בשלב ראשון מאפשר פפר לבצע מסחר בשני המטבעות הגדולים בשוק בלבד - ביטקוין ואת'ריום.

ד. רשות ניירות ערך ("הרשות")

בשנים האחרונות בחנה הרשות את נושא הפעילות במטבעות וירטואליים, במסגרת מספר ועדות שהוקמו לשם כך. הבחינות שבוצעו התייחסו, בין היתר, לתחומים הנוגעים לדיני ניירות ערך, למצבים בהם נכסים אלו יסווגו כניירות ערך, וכן נבחנו אתגרי הסליקה הקיימים בבורסות דיגיטליות על מנת להתמודד עם אתגרי העתיד בתחום זה בישראל.

הרשות מובילה בימים אלה הליך לתיקון חקיקה ולביצוע ההתאמות הנדרשות להטמעה של תחום הנכסים הדיגיטליים בדיני ניירות ערך, שנועדו לייצר ודאות בנוגע לפיקוח על נכסים אלה, ולהחיל את דיני ניירות ערך על פעילותם של מתווכים בנכסים דיגיטליים הנרכשים למטרות השקעה, זאת בהמשך להמלצות דוח האסדרה שפורסם על ידי הכלכלנית הראשית במשרד האוצר, כמפורט לעיל.

לשם כך, פרסמה הרשות לאחרונה, ב-16.1.2023, הצעה להערות הציבור בנושא **תיקוני חקיקה של דיני ניירות ערך הקשורים בתחום הנכסים הדיגיטליים**. הואיל וקיימים נכסים דיגיטליים המשמשים למטרת השקעה פיננסית, אך אינם נכללים בהגדרת ניירות ערך, מוצע במסגרת התיקון להוסיף הגדרה של "נכסים דיגיטליים", לכלול בהגדרת "מכשיר פיננסי" נכסים דיגיטליים, ולהעניק לרשות סמכות לקבוע הוראות נוספות או לפטור מהוראות לפי החוק, לגבי ניירות ערך שהם נכסים דיגיטליים.

4. האסדרה בעולם

הרגולציה והפיקוח על נותני שירות במטבע וירטואלי עדיין נמצאים בהתהוות במרבית מדינות העולם, כמו גם בישראל. רשויות בינלאומיות ממליצות על **רגולציה מדינתית**, שתאמץ את הסטנדרטים העולמיים ואת הקווים המנחים גם בשוק המטבעות הדיגיטליים, כפי שמתבטא בדרישות ה-FATF (Financial Action Task Force) והמלצות ה-IMF (International Monetary Fund) (קרן המטבע העולמית).

קיימים כיום שני תהליכים מרכזיים לאסדרת התחום בארה"ב ובאיחוד האירופי:

- באיחוד האירופי אושרה בוועדת הפרלמנט של האיחוד הצעה לרגולציה המסדירה באופן מקיף את תחום המטבעות הווירטואליים (Mica – Regulation for Markets in Crypto Assets), **אשר צפויה להיכנס לתוקף בתחילת 2024**. הרגולציה המוצעת מבקשת להחיל על הפעילים השונים בתחום המטבעות הווירטואליים כללים דומים לאלה המוחלים ברגולציית MIFID II על פעילות בנכסים פיננסיים. בין היתר כוללת ההצעה כללים עבור פלטפורמות מסחר, שירותי ברוקראז', משמורנים, יועצים ועוד. מדובר ברגולציה דומה לזו הקיימת בתחום ניירות ערך, עם התאמות לעולם הנכסים הווירטואליים.

- בארה"ב אין בשלב זה רגולציה אחידה בנושא והפיקוח על נותני שירותים במטבעות וירטואליים מתבצע כיום ברמת המדינה. ה-SEC מגבש כיום הצעת חוק לבניית מסגרת רגולטורית, ובכלל זה פורסמה בימים האחרונים טיוטה להערות הציבור בנושא משמורת.

ב-9.3.2022 פורסם צו נשיאותי "להבטחת ההתפתחות האחראית של הנכסים הדיגיטליים" שמטרתו לקדם אסדרה נרחבת וסדורה של התחום, בשיתוף פעולה בין כל הרגולטורים הרלוונטיים (Digital) Executive Order on Ensuring Responsible Development of Assets.

5. הרגולציה במדינת ניו יורק - ארה"ב

במדינת ניו יורק, קיימת הסדרה בנושא, החל מ-2015.

הגוף המפקח על נותני שירותים במטבעות וירטואליים הוא NYDFS (New York State Department of Financial Services).

ה-NYDFS מחיל רגולציה ייעודית מחמירה על גופים הפועלים בתחום המטבעות הווירטואליים. גופים המבקשים לפעול במטבעות וירטואליים נדרשים להגיש בקשה לרישיון לפעילות (רישיון ייעודי בשם "BitLicense"). כחלק מהרגולציה הייעודית מפרסם ה-NYDFS רשימה ציבורית של מטבעות וירטואליים המאושרים לפעילות על ידי גופים בעלי רישיון.

ה-NYDFS מגדיר ארבעה סוגי שירותים במטבעות וירטואליים אשר חייבים ברישיון: תיווך בהעברת כספים במטבעות וירטואליים, קניה ומכירה של מטבעות וירטואליים, שירותי משמורת והנפקת מטבעות וירטואליים. בנוסף, אם תחום הפעילות של נותן השירות כולל גם המרת מטבעות וירטואליים למטבעות פיזיים, חלה עליו גם הרגולציה החלה על מי שנותן שירותי מטבע. עד היום ניתנו 31 רישיונות לפעילות ברוקראז' במטבעות וירטואליים על ידי ה-NYDFS. מתוכם לפחות 9 מהגופים נותנים גם שירותי משמורת במטבעות וירטואליים.

בהתאם לרגולציה החלה על גופים הפועלים במטבעות וירטואליים (תקנות 23 NYCRR Part 200), בעל רישיון נדרש לעמוד, בין היתר, בדרישות בנושאים הבאים:

- דרישות הון.
- הוראות בנושא שמירה על נכסי הלקוחות (איסור מסירה, שעבוד וכו')
- ציות - ציות לחוקים שונים, מינוי קצין ציות וקיום מדיניות ציות.
- תכנית אבטחת סייבר.
- תוכנית איסור הלבנת הון.
- תכנית המשכיות עסקית במקרה כשל.
- מינוי קצין אבטחת מידע ראשי.
- קיום ספרים ורישומים.
- מדיניות ונהלים בנושא תלונות לקוחות.
- דיסקליימר ללקוחות המתייחס לסיכונים הפוטנציאליים הקשורים לפעילות במטבעות וירטואליים.
- קיום ביקורות של ה-NYDFS אצל הגוף המפוקח.
- הגשת דוחות וגילויים פיננסיים ל-NYDFS.

בנוסף, בהתייחס להוראות הקשורות למשמורת על מטבעות וירטואליים, ה-NYDFS, כרגולטור, רואה חשיבות עליונה בהגנה על הלקוחות. בהקשר זה יצוין כי ביום 23.1.2023 פרסם ה-NYDFS הנחיות נוספות לגופים המפוקחים שנותנים שירותי משמורת ללקוחות במטבעות וירטואליים, בנושא משמורת, לצורך הגנה על הלקוחות במקרה של חדלות פרעון. ההנחיות מתמקדות בנושאים הבאים:

- אופן החזקת המטבעות והפרדה בין מטבעות הלקוחות לבין מטבעות המשמורן, תוך שמירה על נתיב ביקורת, קיום מדיניות ונהלים כאמצעי הגנה, וקיום התאמה בספרים וברישומים.
- האינטרס המוגבל של המשמורן במטבעות של לקוחותיו לצורך משמורת בלבד, והשימוש בהם, באופן שיהיה ברור כי המטבעות הם של הלקוחות בלבד, ולא ישמשו להבטחת התחייבויות של המשמורן, או למתן אשראי.
- משמורת באמצעות משמורן צד ג' – מותנית בקבלת אישור ה-NYDFS מראש.
- מתן הבהרות ללקוחות בהתייחס להסכם המשמורת, לרבות לענין אופן הפרדת וניהול המטבעות, כיצד נשמרים על ידי המשמורן ואיזה מגבלות חלות עליו כמשמורן של המטבעות.

6. עיקרי השינויים שיעוגנו בתקנון

סגל הבורסה רואה חשיבות רבה בקידום תחום המסחר במטבעות וירטואליים בשוק ההון, במתן אפשרות לחש"בים להרחיב את תחומי העיסוק המותרים להם, ובמתן ללקוחות החש"בים לפעול במטבעות וירטואליים באמצעותם. צעד זה יאפשר פיתוח וקידום של שוק ההון, חדשנות והגברת התחרותיות בנושא, תוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים בפעילות מסוג זה.

על רקע מכתב האיגוד בחן סגל הבורסה את ההתפתחויות בנושא המטבעות וירטואליים.

סגל הבורסה סבור, כי מכיוון שהרגולציה בעולם נמצאת עדיין בתחילת דרכה, ככל שמדובר בגופים מחוץ לישראל שנותנים שירותים במטבעות וירטואליים, יש לאפשר לחש"בים לפעול במטבעות וירטואליים רק באמצעות גופים שקיבלו רישיון לפעילות כאמור במדינת ניו יורק, שם כמוסבר לעיל, הרגולציה החלה על נותני שירותים במטבעות וירטואליים היא המתקדמת בעולם והמחמירה שבהן.

זו גם הדרך בה בחר הממונה על שוק ההון אשר התייחס לרגולציה של מדינת ניו יורק כסטנדרט לרגולציה מתקדמת (Best Practice) בתחום, בהשוואה למודלים האחרים הקיימים במערב. בהתאם, אימץ הממונה במידה רבה בנוהל הרישוי את הכללים החלים במדינת ניו יורק.

בהתאם, מוצע לקבוע כלהלן:

א. חש"ב יהיה רשאי לתת שירותי מסחר ומשמורת ללקוחותיו במטבעות וירטואליים באמצעות מנגנון של "גן סגור", כמתואר במתווה בסעיף 1. לעיל.

ב. חש"ב יעניק שירותים ללקוחו במטבעות וירטואליים רק לאחר שקיבל את הסכמת הלקוח במסמך נפרד, שיהווה חלק מהסכם ההתקשרות עם הלקוח, ולאחר שהלקוח אישר כי החש"ב הציג בפניו בכתב את הסיכונים הגלומים בפעילות זו, וכי הוא מעוניין לפעול במטבעות וירטואליים על אף הסיכונים הכרוכים בפעילות זו.

ג. חש"ב יהיה רשאי לתת ללקוחותיו שירותי מסחר ושירותי משמורת במטבעות וירטואליים רק באמצעות צד ג'.

ד. שירותי הברוקראז' יינתנו על ידי החש"ב באמצעות הגופים הבאים בלבד:

1) גוף העוסק במתן שירותים במטבעות וירטואליים המחזיק ברישיון למתן שירות כאמור מטעם הממונה על שוק ההון בישראל.

2) גוף שעיסוקו במתן שירותים במטבעות וירטואליים המחזיק ברישיון למתן שירות כאמור מאת רשות הפיקוח במדינת ניו יורק ארה"ב (NYDFS).

ה. בשלב הנוכחי, חש"ב יהיה רשאי להציע שירותים במטבעות הווירטואליים הבאים בלבד:

1) ביטקוין (Bitcoin)

2) את'ריום (ETH)

ו. **שירותי המשמורת** יינתנו על ידי החש"ב באמצעות הגופים הבאים בלבד:

1) **גופים שהתאגדו בישראל**

א) גוף העוסק במתן שירותי משמורת במטבעות וירטואליים המחזיק ברישיון למתן שירות כאמור מטעם הממונה על שוק ההון בישראל.

ב) מי שקיבל רישיון בורסה או רישיון מסלקה לפי חוק ניירות ערך, או חברה בת או חברה אחות של אחד מאלה.

2) **גופים שהתאגדו מחוץ לישראל**

מי שעיסוקו במתן שירותי משמורת במטבעות וירטואליים המחזיק ברישיון למתן שירות כאמור מאת רשות הפיקוח במדינת ניו יורק ארה"ב (NYDFS).

ז. דירקטוריון חש"ב יקבע מדיניות לעניין אופן הפעילות במטבעות וירטואליים, אשר יאושר על ידו. המדיניות כאמור תכלול זיהוי, הערכה והפחתה של הסיכונים הגלומים בפעילות כאמור, ותהיה בהתאם לתיאבון הסיכון והיעדים האסטרטגיים שאושרו על ידי דירקטוריון החש"ב, תוך הערכת הנהלת החש"ב לגבי יכולות ניהול הסיכונים של הפעילות.

המדיניות תכלול גם את השיקולים לצורך התקשרות עם ספקי שירות כמפורט להלן:

1) עם ספק שירותי מסחר: זהות הבעלים, ותק הפעילות, מקום ההתאגדות, מקום הפעילות, באילו מטבעות סוחר, נפח המסחר במטבעות, קיום ביטוח על נכסי הלקוחות ואיתנות פיננסית.

2) עם ספק שירותי משמורת:

- אופן שמירת המטבעות הווירטואליים.
- אופן הפרדת נכסי הלקוחות, מנכסי המשמורן ומנכסי לקוחותיו האחרים.
- המנגנונים הקיימים לשמירת המטבעות הווירטואליים, לרבות תהליך העברת המטבעות מארנק קר לארנק חם ולהיפך.
- היקף הכיסוי הביטוחי והתנאים להפעלתו, לרבות במקרה של חדלות פרעון של המשמורן.

ח. להוסיף את הפעילות של מתן שירותי מסחר ומשמורת במטבעות וירטואליים לפעילויות המותרות לחש"ב על פי התקנון, בכפוף לכך שחש"ב יידרש לקבל את אישור מנכ"ל הבורסה מראש (הפיקוח על הבנקים נוהג באופן דומה ומתייחס לפעילות זו כאל מוצר חדש הדורש את אישור הפיקוח על הבנקים טרם תחילת הפעילות).

ט. דרישת הון - חש"ב יידרש להעמיד הון בשל הפעילות במטבעות וירטואליים, במסגרת רכיב הסיכון התפעולי במודל ההון (הסיכון התפעולי כולל דרישות הון הנובעות מסיכון החש"ב בשל החזקה של ניירות ערך של לקוחותיו ודרישות הון הנגזרות ממחזורי המסחר של החש"ב, כאשר הפרמטרים שונים בהתאם לסוגי ניירות הערך השונים).

בהתאם, מוצע לקבוע במסגרת הרכיב התפעולי פרמטרים להעמדת הון במסגרת הסיכון התפעולי, הן בהתאם למחזורי המסחר והן בהתאם לשווי המטבעות הווירטואליים המוחזקים על ידי החש"ב.

בהקשר זה יצוין, כי מחלקת חברים ופיקוח בחנה את דרישות ההון כאמור בשיתוף עם מחלקת ניהול סיכונים של הבורסה. גובה הפרמטרים המוצע מבוסס על הערכת הסיכונים שבוצעה בקשר עם פעילות במטבעות וירטואליים.

- י. מגבלת פעילות במטבעות וירטואליים - עד גובה 15% מסך ההון העצמי.
- יא. אשראי - חש"ב לא יהיה רשאי להעמיד אשראי ללקוחותיו לצורך רכישת מטבעות וירטואליים.
- יב. שווים לביטחון של מטבעות וירטואליים כנגד אשראי שקיבל לקוח לצורך פעילות בניירות ערך שאינם מטבעות וירטואליים יהיה אפס (0%).
- יג. ביטוח - על הביטוח הנאות של החש"ב לכלול גם כיסוי בגין פעילות במטבעות וירטואליים.
- יד. משמורת - הכללים שחלים כיום על חש"ב לענין משמורת על נכסים פיננסיים יחולו גם בקשר עם משמורת של מטבעות וירטואליים.

7. הצעת החלטה

- א. לתקן את החלק הראשון לתקנון הבורסה, כמפורט בנספח א' (התיקונים **מסומנים**).
- ב. לתקן את ההנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, כמפורט בנספח ב' (התיקונים **מסומנים**).
- ג. לתקן את הנספחים להנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, כמפורט בנספח ג' (התיקונים **מסומנים**).

התיקונים כאמור לעיל טעונים אישור הרשויות כקבוע בחוק ניירות ערך.

- 8. יו"ר דירקטוריון הבורסה אישר לפרסם את ההצעה לתיקונים בתקנון כמפורט לעיל.

נספח א'

הסדרת תחומי הפעילות המותרים לחש"ב במטבעות וירטואליים

שינויים בחלק הראשון לתקנון הבורסה

לתקן את התיקונים הבאים (התיקונים **מסומנים**):

א. להוסיף הגדרה "מטבעות וירטואליים" חדשה ולתקן את הגדרת "נכסים פיננסיים" בסעיף 1 בפרק א' בחלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחם יהיה כלהלן:

"1. למונחים בחלק זה יהיה המובן מהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק ניירות ערך"), בתקנון זה ובהנחיות על-פיו, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

"מטבעות וירטואליים" - **ביטקוין (Bitcoin) ואת'ריום (ETH).**

"נכסים פיננסיים" - ניירות ערך כמשמעותם בסעיף 52. לחוק ניירות ערך, ובכלל זה נגזרים, הנסחרים בבורסה בישראל או מחוץ לישראל, **וכן מטבעות וירטואליים**, וכן יחידות השתתפות בקרנות נאמנות ובקרנות חוץ כמשמעותן בחוק השקעות משותפות בנאמנות התשנ"ד-1994 (להלן: "חוק הקרנות"), וכן כספים.

ב. להוסיף ס"ק 12.א.14) חדש בפרק ג' בחלק הראשון לתקנון הבורסה, שנוסחו יהיה כלהלן:

"12. תחומי פעילות של חש"ב

א. חש"ב יעסוק בעסקי ניירות ערך עבור אחרים ו/או עבור עצמו, וכן רשאי הוא לעסוק בתחומי הפעילות המפורטים להלן, וזאת בין אם בעצמו ובין אם באמצעות חברות בנות שהתאגדו בישראל ופועלות בישראל, והכל בכפוף להוראות כל דין ולתנאים הקבועים בפרק זה **ובהנחיות על פיו**:

(1) חיתום בהנפקות של ניירות ערך;

(2) ניהול קרנות נאמנות;

(3) ניהול קופות גמל;

(14) מתן שירותי מסחר ומשמורת במטבעות וירטואליים, בכפוף לקבלת אישור

מנכ"ל הבורסה, או מי שהוסמך על ידו.

ג. לתקן את סעיף 15. ג. בפרק ג' בחלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחו יהיה כלהלן:

15" אשראי וערבויות שמעמיד חש"ב לטובת לקוח

- א. חש"ב רשאי לתת אשראי ו/או ערבויות ללקוח, בכפוף לכך שבמועד מתן האשראי ו/או העמדת הערבויות, ובכל עת לאחר מכן, יעמוד החש"ב בדרישות להון עצמי, להון עצמי ראשוני ולנכסים נזילים חופשיים נטו, כקבוע על פי התקנון.
- ב. הדירקטוריון רשאי לקבוע בהנחיות תנאים וסייגים בענין מתן אשראי וערבויות על ידי חש"ב, ובכלל זה הנחיות בענין ביטחונות, מגבלת אשראי ללקוח אחד ולקבוצת לווים, כמשמעותם בהנחיות, ובענין השווי המירבי לביטחון של נכסים פיננסיים, כמשמעותם בהנחיות.
- ג. (1) חש"ב לא יערוב אלא עבור לקוחו, וזאת רק כנגד שעבוד תיק ניירות הערך של אותו לקוח המוחזק אצלו, או כנגד ערבות בנקאית אוטונומית, בלתי מותנית, שניתנה לטובת החש"ב לבקשת אותו לקוח.
- (2) חש"ב לא יתן אשראי אלא ללקוחו, ורק לשם מימון פעילות הלקוח בנכסים פיננסיים ו/או בניירות ערך ובנגזרים שאינם נסחרים, וזאת רק כנגד שעבוד תיק ניירות הערך של אותו לקוח המוחזק אצלו או כנגד ערבות בנקאית אוטונומית, בלתי מותנית, שניתנה לטובת החש"ב לבקשת אותו לקוח.

חש"ב לא יתן אשראי ללקוחו לצורך רכישת מטבעות וירטואליים.

על אף האמור לעיל, רשאי חש"ב לתת לעובדיו, במסגרת יחסי עובד-מעביד, הלוואות, אף אם אינם לקוחותיו ואף אם ההלוואה אינה לרכישת ניירות ערך.

”.

ד. לתקן את סעיף 26. בפרק ה' בחלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחו יהיה כלהלן:

26" משמורת על נכסים פיננסיים של לקוח של חש"ב

- חש"ב רשאי לתת שירותי משמורת על נכסים פיננסיים של לקוחותיו, כמשמורן ו/או כמתווך.
- חש"ב הנותן שירותי משמורת, ינהג בזהירות, באמונה ובשקידה, וינקוט בכל האמצעים הסבירים, על מנת להבטיח שמירת זכויות הבעלות בנכסים הפיננסיים ובכספים של לקוחותיו, וכן שמירת זכויות הנובעות מהבעלות של הלקוחות בנכסים הפיננסיים ובכספים, לרבות זכויות לקבלת דיבידנדים, תשלומי ריבית וזכויות אחרות.
- ניתן לקבוע בהנחיות כללים לעניין מתן שירותי משמורת כאמור לעיל.
- לעניין סעיף זה: **”נכסים פיננסיים”** - לרבות ניירות ערך שאינם נסחרים, ונגזרים שאינם נסחרים **ומטבעות וירטואליים**, ולמעט כספים אלא אם נאמר אחרת.”

נספח ב'

הסדרת תחומי הפעילות המותרים לחש"ב במטבעות וירטואליים

שינויים בהנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה

לתקן את התיקונים הבאים (התיקונים מסומנים):

א. לתקן את סעיף 5.ג. בפרק ב' בהנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחו יהיה כלהלן:

"5. הון עצמי של חש"ב

א. חש"ב יהיה, בכל עת, בעל הון עצמי שלא יפחת מהסכומים הקבועים בס"ק ב. להלן, ובעל הון עצמי ראשוני שלא יפחת מהסכומים הקבועים בס"ק ה. להלן.

היה ההון העצמי הנדרש מהחש"ב גבוה מההון העצמי הראשוני הנדרש ממנו, יהיה החש"ב רשאי להשלים את סכום ההון העצמי הנדרש ממנו, באמצעות הון מישני.

ההון העצמי של חש"ב וההון העצמי הראשוני של חש"ב, יבחנו על-פי הדוחות הכספיים של החש"ב עצמו, ולא על פי הדוחות הכספיים המאוחדים של החש"ב.

ב. חש"ב יהיה, בכל עת, בעל הון עצמי שלא יפחת מהגבוה מבין:

(1) סכום הסיכון התפעולי, כמשמעותו בס"ק ג. להלן, בצירוף סכום הסיכון הפיננסי, כמשמעותו בס"ק ד. להלן;

(2) 16.4 מיליון ש"ח.

על אף האמור לעיל, עד תום שלוש שנים ממועד תחילת פעילותו כחבר, יהיה חש"ב, בכל עת, בעל הון עצמי שלא יפחת מהסכום המתקבל בהתאם לס"ק 1) לעיל או מ-5.4 מיליון ש"ח, הגבוה מביניהם.

ג. סכום הסיכון התפעולי

סכום הסיכון התפעולי של חש"ב יהיה סך כל הסכומים המפורטים להלן:

(1) סכום השווה ל-0.03% משוויים הכולל של המניות וניירות-הערך ההמירים בתיקי ניירות הערך של לקוחות החש"ב, למעט הנוסטרו, שהוחזקו אצל החש"ב בסוף החודש שקדם לחודש הקלנדרי הקודם;

(2) סכום השווה ל-0.01% משווי הנכסים הפיננסיים, למעט מניות וניירות ערך המירים, בתיקי ניירות הערך של לקוחות החש"ב, למעט הנוסטרו, שהוחזקו אצל החש"ב בסוף החודש שקדם לחודש הקלנדרי הקודם;

(3) **בוטל**, סכום השווה ל-0.05% משווי המטבעות הווירטואליים בתיקי ניירות הערך של לקוחות החש"ב, למעט הנוסטרו, שהוחזקו אצל החש"ב בסוף החודש שקדם לחודש הקלנדרי הקודם;

(4) סכום השווה ל-0.02% ממחזור המסחר של החש"ב, בתעודות התחייבות ובמלוות קצרי מועד הנסחרים בישראל, ומעסקאות ריפו הנסלקות על ידי מסלקת הבורסה, בששת החודשים הקלנדריים שהסתיימו יום לפני תחילת החודש הקלנדרי הקודם, הנובע מפעילות החש"ב עבור לקוחותיו, ובכלל זה מפעילותו בנוסטרו;

(5) סכום השווה ל-0.02% ממחזור המסחר של החש"ב, בתעודות התחייבות ובמלוות קצרי מועד, הנסחרים מחוץ לישראל, בששת החודשים הקלנדריים שהסתיימו יום לפני תחילת החודש הקלנדרי הקודם, הנובע מפעילות החש"ב עבור לקוחותיו, ובכלל זה מפעילותו בנוסטרו;

- 6) סכום השווה ל-0.05% ממחזור המסחר של החש"ב, במניות ובניירות-ערך המירים, הנסחרים בישראל, בששת החודשים הקלנדריים שהסתיימו יום לפני תחילת החודש הקלנדרי הקודם, הנובע מפעילות החש"ב עבור לקוחותיו, ובכלל זה מפעילותו בנוסטרו;
- 7) סכום השווה ל-0.05% ממחזור המסחר של החש"ב, במניות ובניירות-ערך המירים, הנסחרים מחוץ לישראל, בששת החודשים הקלנדריים שהסתיימו יום לפני תחילת החודש הקלנדרי הקודם, הנובע מפעילות החש"ב עבור לקוחותיו, ובכלל זה מפעילותו בנוסטרו;
- 8) סכום השווה ל-0.08% ממחזור המסחר של החש"ב במטבעות וירטואליים, בששת החודשים הקלנדריים שהסתיימו יום לפני תחילת החודש הקלנדרי הקודם, הנובע מפעילות החש"ב עבור לקוחותיו, ובכלל זה מפעילותו בנוסטרו;
- 9) הסכום המתקבל מהמכפלה של 6.04 ש"ח במחזור המסחר של החש"ב בנגזרים, בששת החודשים הקלנדריים שהסתיימו יום לפני תחילת החודש הקלנדרי הקודם, הנובע מפעילות החש"ב עבור לקוחותיו, ובכלל זה מפעילותו בנוסטרו.
- לענין זה, "נגזרים" - נגזרים שנסחרו בבורסה בישראל, נגזרים שנסחרו בבורסה מחוץ לישראל ונגזרים שאינם נסחרים בבורסה.

על אף האמור לעיל:

- חש"ב שסכום הסיכון התפעולי שלו, על פי האמור לעיל, גדול מ-35.7 מיליון ש"ח וקטן מ-70.0 מיליון ש"ח, סכום הסיכון התפעולי שלו יהיה 35.7 מיליון ש"ח, בצרוף מחצית ההפרש בין סך כל הסכומים המפורטים בס"ק 1) עד 9) לעיל לבין 35.7 מיליון ש"ח.
- חש"ב שסכום הסיכון התפעולי שלו, על פי האמור לעיל, הינו 70.0 מיליון ש"ח או יותר, סכום הסיכון התפעולי שלו יהיה 52.8 מיליון ש"ח, בצרוף 35% מההפרש בין סך כל הסכומים המפורטים בס"ק 1) עד 9) לעיל לבין 70.0 מיליון ש"ח."

ב. לתקן את סעיף 6ד'.ב. בפרק ב' בהנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחו יהיה כלהלן:

"6ד'. ביטוח

- א. דירקטוריון חש"ב ידון, לפחות פעם בשנה, בנאותות הכיסוי הביטוחי של החש"ב.
- ב. ביטוח של חש"ב יכסה את כל תחומי פעילותו של החש"ב בישראל ומחוץ לישראל הן כחבר בורסה, הן כחבר מסלקת הבורסה והן כחבר מסלקת מעו"ף, ויכלול לפחות את הכיסויים הבאים:
- 1) ביטוח אחריות מקצועית (Professional Indemnity) אשר יבטח את חבות החש"ב על-פי דין בגין הפסדים, אשר עלולים להיגרם למי מלקוחותיו וגם/או לצד ג' כלשהו, עקב מעשים ו/או מחדלים מצד החש"ב ו/או מצד מי מהפועלים מטעמו; הביטוח יורחב לבטח גם את חבות החש"ב על-פי דין בגין הפסדים אשר עלולים להיגרם ללקוחותיו וגם/או לצד ג' כלשהו, עקב אי יושר מצד מי ממנהליו ו/או מצד מי מעובדיו ו/או מצד מי מהפועלים מטעמו (Dishonesty Extension);
- 2) ביטוח נאמנות (Fidelity Insurance) אשר יבטח את החש"ב ואת החברות הבנות שלו כנגד הפסד, אשר עלול להיגרם להם, עקב מעילה באמון מצד מי ממנהליהם ו/או מצד מי מעובדיהם, ולרבות הפסד שעלול להיגרם להם, עקב הענקה של טובת הנאה כספית לאחר שלא כדין;

- (3) ביטוח פשעי מחשב (Computer Crime) אשר יבטח את החש"ב כנגד הפסד, אשר עלול להיגרם לו עקב חדירה ו/או פריצה למערכות מידע שלו;
- (4) ביטוח כנגד הפסד, אשר עלול להיגרם לחש"ב מהסתמכות על מסמכים מזויפים, שהומצאו לו על ידי מי מלקוחותיו;
- (5) ככל שמקיים פעילות בתחום המטבעות הווירטואליים, ביטוח לפעילות במטבעות וירטואליים.

ג. חש"ב ידווח לבורסה, אחת לשנה, במועד בו הוא מגיש לבורסה את הדו"חות השנתיים שלו, על הביטוח שלו, כאמור לעיל וכמפורט בנספח י"ב.

הוראת סעיף זה לא תחול על חש"ב נוסטרו.

ג. להוסיף סעיף 15ד'. חדש בפרק ג' בהנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, שנוסחו יהיה כלהלן:

"15ד'. פעילות במטבעות וירטואליים

חש"ב יהיה רשאי לתת שירותי מסחר ומשמורת במטבעות וירטואליים בהתאם לקבוע להלן:

- א. הפעילות תתבצע על פי מודל ה"גן סגור", כלומר הלקוח יוכל להפקיד כספים (Fiat Money) (להלן: "כספי פיאת") המיועדים להשקעה במטבעות וירטואליים, ולמשוך כספים שמקורם במטבעות וירטואליים באמצעות החש"ב רק בדרך המתוארת להלן:
- 1) ביקש לקוח של חש"ב לרכוש מטבעות וירטואליים באמצעות החש"ב, יפקיד בחשבונו אצל החש"ב כספי פיאת (כספי מטבעות רגילים). החש"ב ירכוש בכספי הפיאת כאמור בעבור הלקוח את המטבעות הווירטואליים באמצעות ספק שירותי מסחר, כמשמעותו להלן.
 - 2) ביקש לקוח של חש"ב למכור את המטבעות הווירטואליים שנרכשו על ידי החש"ב עבורו ואשר בחשבונו של הלקוח אצל החש"ב, יורה לחש"ב למכור עבורו את המטבעות הווירטואליים. כספי התמורה (כספי פיאת) שהתקבלו מהמכירה יופקדו בחשבון הלקוח אצל החש"ב.
 - 3) חש"ב לא יאפשר הפקדה של מטבעות וירטואליים, שלא נרכשו באמצעותו כמתואר בסעיף זה, בחשבון הלקוח אצל החש"ב.
- ב. חש"ב יעניק שירותים כאמור ללקוחו במטבעות וירטואליים רק לאחר שקיבל את הסכמת הלקוח במסמך נפרד, שיהווה חלק מהסכם ההתקשרות עם הלקוח, ולאחר שהלקוח אישר כי החש"ב הציג בפניו בכתב את הסיכונים הגלומים בפעילות זו, וכי הוא מעוניין לפעול במטבעות וירטואליים על אף הסיכונים הכרוכים בפעילות זו.
- ג. לצורך מתן השירותים במטבעות וירטואליים יתקשר החש"ב, עם ספק שירותי מסחר כמשמעותו בס"ק ד. להלן ועם ספק שירותי משמורת כמשמעותו בס"ק ה. להלן.
- חש"ב לא יעניק בעצמו שירותי מסחר או שירותי משמורת במטבעות וירטואליים.
- ד. ספק שירותי מסחר יהיה אחד מאלה:
- 1) תאגיד שהתאגד בישראל אשר קיבל רישיון נותן שירותים פיננסיים (נש"פ) למסחר במטבעות וירטואליים מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה").
 - 2) תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל אשר קיבל רישיון למתן שירותי מסחר במטבעות וירטואליים מרשות הפיקוח במדינת ניו יורק ארה"ב ("NYDFS") (New York State Department of Financial Services).

ה. ספק שירותי משמורת יהיה אחד מאלה:

- 1) תאגיד שהתאגד בישראל אשר קיבל רישיון נש"פ למתן שירותי משמורת במטבעות וירטואליים מהממונה.
 - 2) מי שקיבל רישיון בורסה או רישיון מסלקה לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, או חברה בת או חברה אחות של אחד מאלה.
 - 3) תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל אשר קיבל רישיון למתן שירותי משמורת במטבעות וירטואליים מרשות הפיקוח במדינת ניו יורק ארה"ב (NYDFS).
- ו. דירקטוריון חש"ב יקבע מדיניות לענין אופן הפעילות במטבעות וירטואליים, אשר תאושר על ידו. המדיניות כאמור תכלול זיהוי, הערכה והפחתה של הסיכונים הגלומים בפעילות כאמור, ותהיה בהתאם לתיאבון הסיכון והיעדים האסטרטגיים שאושרו על ידי דירקטוריון החש"ב, תוך הערכת הנהלת החש"ב לגבי יכולות ניהול הסיכונים של הפעילות.
- המדיניות תכלול גם את השיקולים לצורך התקשרות עם ספקי שירות כמפורט להלן:
- 1) עם ספק שירותי מסחר: זהות הבעלים, ותק הפעילות, מקום ההתאגדות, מקום הפעילות, המטבעות הווירטואליים בהם סוחר, מה נפח המסחר במטבעות, קיום ביטוח על נכסי הלקוחות ואיתנות פיננסית.
 - 2) עם ספק שירותי משמורת:
 - א) אופן שמירת המטבעות הווירטואליים.
 - ב) אופן הפרדת נכסי הלקוחות מנכסי ספק שירותי המשמורת, ומנכסי לקוחותיו האחרים של ספק שירותי המשמורת.
 - ג) המנגנונים הקיימים לשמירת המטבעות הווירטואליים, לרבות תהליך העברת המטבעות מ"ארנק קר" ל"ארנק חס" ולהיפך.
 - ד) היקף הכיסוי הביטוח והתנאים להפעלתו, לרבות במקרה של חדלות פרעון של ספק שירותי המשמורת.
- ז. חש"ב יעמיד הון עצמי בשל הפעילות כאמור, במסגרת רכיב סכום הסיכון התפעולי במודל ההון, כמפורט בסעיף 5.ג. לעיל.
- ח. השווי הכספי של סך החזקות לקוחות החש"ב במטבעות וירטואליים לא יעלה, בכל עת, על 15% מסך ההון העצמי של החש"ב.
- ט. חש"ב לא יהיה רשאי להעמיד אשראי ללקוחותיו לצורך רכישת מטבעות וירטואליים, כמפורט בסעיף 15.ג. בתקנון.
- י. שווים המירבי לביטחון של מטבעות וירטואליים יהיה 0%.
- יא. חש"ב יבטח את פעילותו במטבעות וירטואליים, כמפורט בסעיף 26.ד'. לעיל.
- יב. הקבוע בסעיף 26. לתקנון ובסעיף 26. להלן, לענין "משמורת על נכסים פיננסיים של לקוח של חש"ב", יחול גם בהתייחס למשמורת על מטבעות וירטואליים.

ד. לתקן את סעיף 26. בפרק ה' בהנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחו יהיה כלהלן:

26" משמורת על נכסים פיננסיים של לקוח של חש"ב

לענין סעיף זה: "נכסים פיננסיים" - לרבות ניירות ערך שאינם נסחרים, ונגזרים שאינם נסחרים ומטבעות וירטואליים, ולמעט כספים של לקוח אלא אם נאמר אחרת. במסגרת מתן שירותי משמורת על נכסים פיננסיים של לקוחות של חש"ב, כמשמורן ו/או כמתווך, ינקוט חש"ב באמצעים הבאים:

א. מדיניות החזקת נכסים פיננסיים של לקוחות

דירקטוריון חש"ב יקבע מדיניות לעניין אופן החזקת נכסים פיננסיים של לקוחות (להלן: "מדיניות החזקת נכסי לקוחות"), אשר תתייחס בין היתר לנושאים הבאים:

(1) תנאים להתקשרות עם משמורן צד ג'

תנאים להתקשרות של החש"ב עם משמורן צד ג', לשם החזקה של נכסים פיננסיים של לקוחות באמצעותו, לרבות התנאים הבאים:

(א) איתנותו הפיננסית, לרבות הונו העצמי, דירוגי אשראי, הסדרי הביטוח שלו וערבויות ואמצעים אחרים להבטחת איתנותו הפיננסית כנותן שירותי משמורת;

(ב) רמת השירות המסופקת על ידו, אשר תבטיח כי החש"ב יעמוד בדרישות המוטלות עליו לענין משמורת על נכסים פיננסיים של לקוח, כמפורט בסעיף 26. זה לעיל ולהלן. בכלל זה, יישקל הדירוג של המשמורן על ידי גוף או גופי דירוג בעלי התמחות מוכרת בדירוג שירותי משמורת. ככל שייבחר משמורן צד ג' שאינו מדורג, תצוין עובדה זו ותנומק;

(ג) כללי הבחירה שמקיים משמורן צד ג' ביחס לתתי המשמורן שעמם הוא קשור, לרבות לענין הפרדה בין הנכסים הפיננסיים של לקוחות תת המשמורן לנכסים הפיננסיים של תת המשמורן, ולענין האחריות המשפטית המחייבת של תת המשמורן.

(2) אמצעים נוספים להבטחת שמירת זכויות הבעלות ומימוש הנכסים הפיננסיים של הלקוחות במקרה של כשל של משמורן צד ג';

(3) מנגנוני פיקוח ובקרה שוטפים אחר התנהלות המשמורנים צד ג' עימם התקשר החש"ב, לשם החזקה באמצעותם של נכסים פיננסיים של לקוחותיו.

מנגנוני הפיקוח והבקרה כאמור יכללו גם התייחסות לאופן בו עוקבים המשמורנים צד ג' אחר התנהלותם של תתי המשמורן, באמצעותם מוחזקים הנכסים הפיננסיים של לקוחות החש"ב;

(4) הסדרת האחריות המשפטית מול המשמורנים צד ג'.

ככל שחש"ב נותן שירותים במטבעות וירטואליים, תכלול המדיניות התייחסות גם לפעילות זו, בהתאם לקבוע בסעיף 15 ד.ו. לעיל.

חש"ב יעריך מידי תקופה שתוגדר על ידו, ולפחות אחת לשנה, את מדיניות החזקת נכסי הלקוחות שלו, ויאשר אותה בדירקטוריון חש"ב;

ד. אופן החזקת נכסים פיננסיים של לקוחות חש"ב

(1) החזקת נכסים פיננסיים הנסחרים בישראל

חש"ב יחזיק בנכסים פיננסיים של לקוחותיו הנסחרים בבורסה בישראל, בחשבון במסלקת הבורסה, על שם החש"ב, בנאמנות עבור לקוחותיו.

(2) החזקת נכסים פיננסיים הנסחרים מחוץ לישראל

נכסים פיננסיים של לקוחות חש"ב, המוחזקים על ידו במישרין במסלקות מחוץ לישראל, יהיו מופקדים בחשבונות על שם החש"ב בעבור לקוחותיו, באופן שיתועדו בבירור זכויות הלקוחות בנכסים הפיננסיים שלהם.

נכסים פיננסיים של לקוחות חש"ב, המוחזקים על ידו באמצעות משמורנים צד ג', יהיו מופקדים בחשבונות אצל המשמורנים צד ג' על שם החש"ב בנאמנות עבור לקוחותיו, ככל שמופקדים בתאגידים בנקאיים, או על שם החש"ב בעבור לקוחותיו, ככל שמופקדים מחוץ לישראל במסלקות, אצל ברוקרים אחרים או אצל כל גורם אחר (להלן: "גופים מחוץ לישראל"), באופן שיתועדו בבירור זכויות הלקוחות בנכסים הפיננסיים שלהם.

חש"ב יפעל באמצעים סבירים על מנת להחזיק בנכסים פיננסיים של לקוחותיו הנסחרים בבורסה מחוץ לישראל, במסלקות ו/או אצל משמורנים צד ג', הפועלים במדינה בה מתקיימת הסדרה ראויה של מתן שירותי משמורת, ואשר מתקיימים בה הכללים שנקבעו על ידי החש"ב במדיניות החזקת נכסי לקוחות שלו.

על אף האמור לעיל, ההחזקה של מטבעות וירטואליים תהיה כקבוע בסעיף 15ד'ה.

לעיל.

”.

נספח ג'

הסדרת תחומי הפעילות המותרים לחש"ב במטבעות וירטואליים

שינויים בנספחים להנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה

לתקן את סעיף 1. בנספח ד' 1א' להנחיות על פי החלק הראשון לתקנון הבורסה, כך שנוסחו יהיה כלהלן (התיקונים מסומנים):

"נספח ד' 1א'

שם החש"ב: _____

חישוב הדרישה להון עצמי ליום _____

מצ"ב פירוט אופן חישוב הדרישה להון עצמי, בהתאם לקבוע על פי התקנון, בצירוף כל האסמכתאות הנדרשות, כלהלן:

1. סכום הסיכון התפעולי

סכום הסיכון התפעולי (ש"ח)	שיעור התרומה לסכום הסיכון התפעולי	שווי תיקי לקוחות/ מחזורי מסחר	הסיכון התפעולי
			א. שווי תיקי ניירות ערך של לקוחות החש"ב ליום _____ (ש"ח):
	0.03%		(1) מניות וניירות ערך המירים
	0.01%		(2) נכסים פיננסיים, למעט מניות וניירות ערך המירים
	0.05%		(3) מטבעות וירטואליים
			ב. מחזורי מסחר חצי שנתיים של לקוחות ונוסטרו בתקופה שבין יום _____ ליום _____:
	0.02%		(1) בתעודות התחייבות ובמלוות קצרי מועד הנסחרות בישראל, ובעסקאות ריפו הנסלקות על ידי מסלקת הבורסה (ש"ח)
	0.02%		(2) בתעודות התחייבות ובמלוות קצרי מועד הנסחרים מחוץ לישראל (ש"ח)
	0.05%		(3) במניות ובניירות ערך המירים הנסחרים בישראל (ש"ח)
	0.05%		(4) במניות ובניירות ערך המירים, הנסחרים מחוץ לישראל (ש"ח)
	0.08%		(5) מטבעות וירטואליים
	6.04 ש"ח לנגזר		(6) בנגזרים הנסחרים בישראל (יחידות)
			בנגזרים הנסחרים מחוץ לישראל (יחידות)
			בנגזרים שאינם נסחרים (יחידות)
=====			סה"כ סכום הסיכון התפעולי, לפני הפחתה, על פי ס"ק 1.ג.5-(1.ג.5) 948 להנחיות

"=====	מקדם הפחתת הסיכון התפעולי: =====	סה"כ סכום הסיכון התפעולי לאחר הפחתה, על פי הסיפא לס"ק 5.ג. להנחיות
--------	-------------------------------------	---